

Digitaliseret af | Digitised by

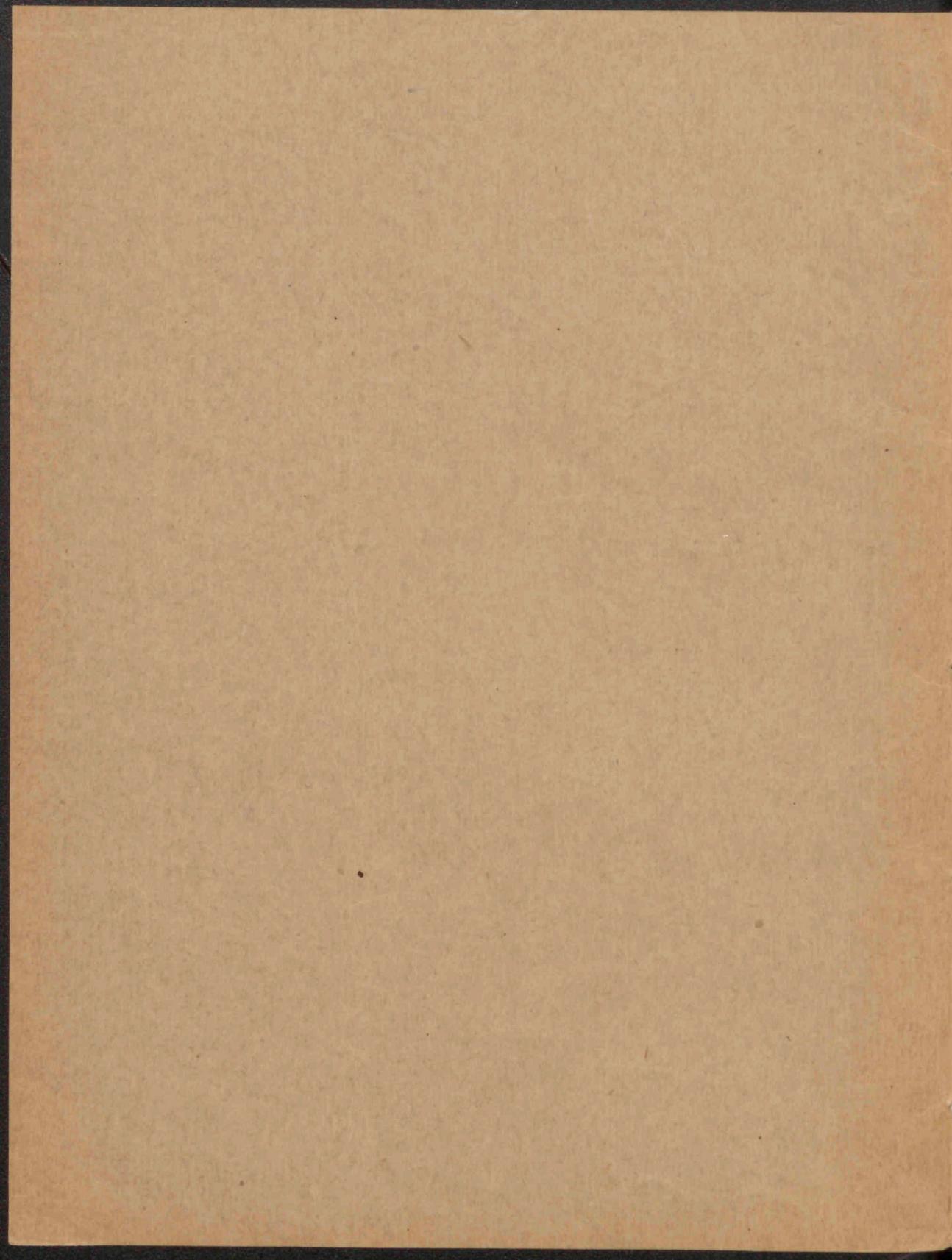
Forfatter(e) | Author(s): ved Ernst Hansen.
Titel | Title: Messebog
Udgivet år og sted | Publication time and place: Kbh., 1922

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

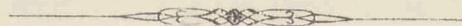
D 310.

M e s s e b o g

ved

Ernst Hansen,

Kantor ved Vor Frue Kirke.

FOTOZINKTRYKT HOS
TUTEIN & KOCH
KØBENHAVN
MCMXXII

I.

Altertjenesten for Prædiken.

Før Tjenesten begynder, og under Indgangspræludiet, hvor Orgel haves, går Præsten foran Alteret, hvor han iføres Messeklæderne af vedkommende Kirkebetjent, for saa vidt disse bruges ved HøjmesSEN*). Derefter knækker han for Alteret, medens den anordnede Bon læses i Korsbøren.

Efter at den første Indgangssalme er sungen, vender Præsten sig mod Menigheden og mæsser:

(Hilsen)

Koret (Menigheden) svarer:

(3 Stemmer)

Og med din Aand!

Og med din Aand!

(4 Stemmer eller Orgel)

Sopran.
Alt.Tenor.
Bas.

Og med din Aand!

*) Mange Steber paa Landet bruges ikke Messeklæderne ved HøjmesSEN.

Derefter messer Presten Collecten; som Exempel

Første Søndag i Advent.

(Her vender Presten sig mod Alteret og messer.)

La = der os al = le be = de: Her = re Gud, him = mel = ske Fa = der!
 vi tak = ke dig til = vor = li = gen, og lo = ve og pri = se dig e = vin = de = li = gen,
 at du sat = te os ar = me Men = ne = sfer, som for Syn = dens Skyld
 skul = de ha = ve væ = ret un = der Dø = dens og Sa = tangs Th = ra = ni,
 din Søn til en Kon = ge, hvil = ken er en ret = før = dig og sagt = mo =
 dig Kon = ge og vil for = me = delst sin Død gis = re os fri for
 vo = re Syn = der og væ = re vor Frel = ser, som vil red = de og
 hjæl = pe os i = mod Dø = den. Vi be = de dig og = saa, at du for = me =
 delst din Hel = lig = Aan = d vil saa op = ly = se, sty = re og re = gje = re os,

at vi al - e - ne lun - ne hol - de os til den - ne ret - fær - di - ge

 Søn - ge og Trel - ser og if - ke, som Ver - den gjør, for - ar - ge

 os paa hans fat - ti - ge Skil - fel - se og for - ag - te - de Ord,

 men for - me - delsf en fast Tro til ham til e = vig Tid bli - ve sa = li = ge,

 ved den sam - me din el = ske = li = ge Søn, Je = sum Kri = stum, vor Her = re,

 som med dig le = ver og re = gje = rer, i Hel = lig = lands E = nig = hed,

 en sand Gud, fra E = vig = hed og til E = vig = hed!

Koret (Menigheden) svarer:

A = men,

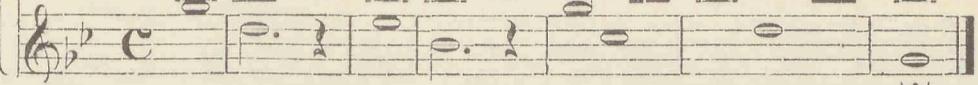
 A = men,

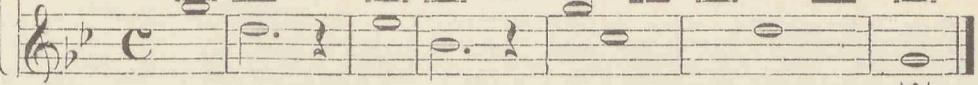
 A = = = men!

(4 Stemmer eller Orgel)

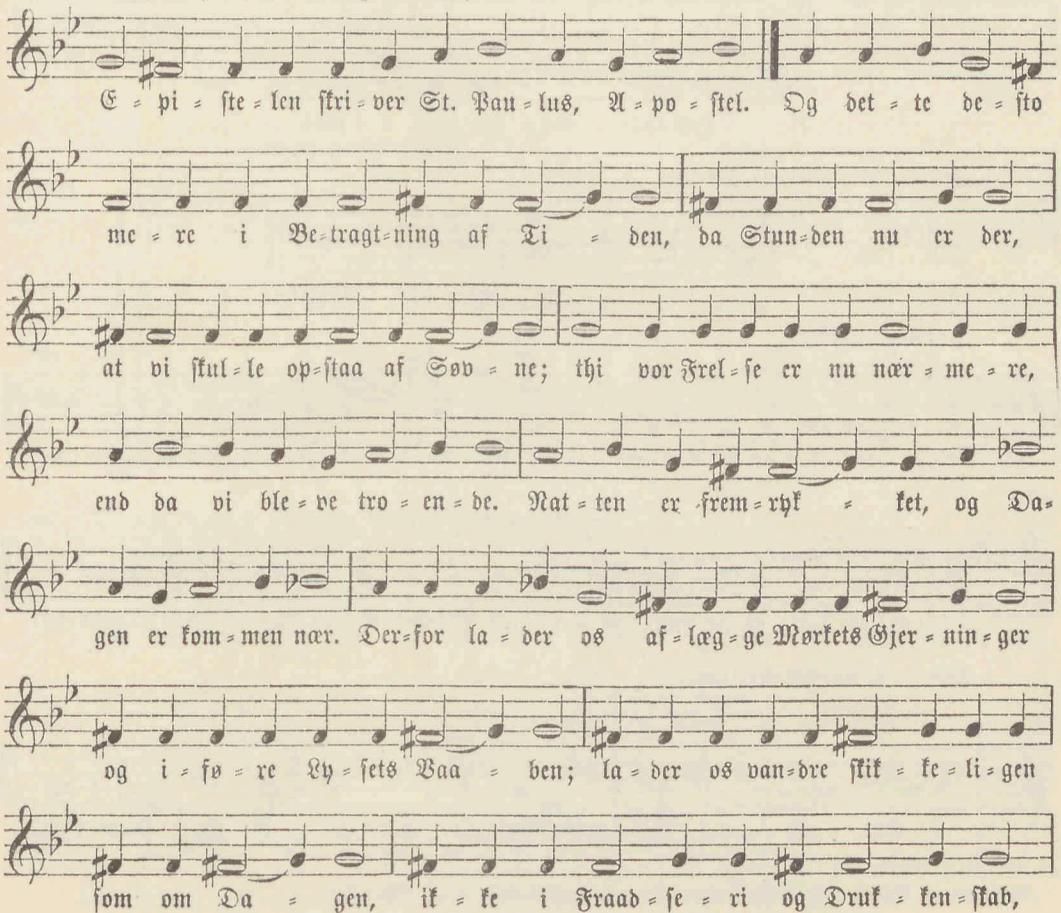
Sopr. { A - men, A - men, A = men!

Alt. {

Tenor. {

Bas. {

Præsten vender sig efter mod Menigheden og mæsser Epistelen (eller Lectien), som følger:
(Epistelen paa første Søndag i Advent.)

 E = pi = ste = len fri = ver St. Pau = lus, A = po = stel. Og det = te de = sto
 me = re i Be = tragt = ning af Ti = den, da Stun = den nu er der,
 at vi skal le op = staa af Sov = ne; thi vor Frel = se er nu nær = me = re,
 end da vi ble = ve tro = en = de. Nat = ten er frem = ryk = ket, og Da =
 gen er kom = men nær. Der = for la = der os af = læg = ge Mørkets Gjer = nin = ger
 og i = fs = re Vy = sets Baa = ben; la = der os van = dre skif = ke = li = gen
 som om Da = gen, if = ke i Fraad = se = ri og Druk = ken = stab,

if = ke i Løs-ag = tig = hed og U-ter = lig = hed, if = ke i Kiv og
 A = vind; men i = fs = re den Her = re Je = sum Kri = stum,
 og plej = er if = ke Kjo = det til at væl = ke Be = gjør = lig = hed*).

Præsten vender sig igjen mod Alteret, medens den anden Indgangssalmie synges.
 Derefter vender han sig efter mod Menigheden og messer:

Her = ren væ = re med e = der!

Koret (Menigheden) svarer:

Dg med din Aand!

Præsten messer:

Det = te hel = li = ge E = van = ge = li = um skri = ver E = van = ge = li = sten Ma = thæ = us.

eller:

Det = te hel = li = ge E = van = ge = li = um skri = ver E = van = ge = li = sten Mathæ = us.

Koret (Menigheden) svarer:

(ensstæmmig)

Gud væ = re lo = vet for sit glæ = de = li = ge Bud = stab!

*) Naar en Epistel ender med Ordet „Amen“, messes dette af Præsten selv.

(tostemmig, lige Stemmer)

Gud vœ - re lo = vet for sit glæ - de = li = ge Bud - stab!

(trestemmig, lige Stemmer)

(firestemmig eller Orgel).

Sopran.
Alt.Tenor.
Bas.

Der paa messer Præsten Evangeliet, som følger:

Og der de kom nær til Je = ru = sa = lem og va = re kom ne til Beth =
pha = ge ved O = li = e = bjør = get, da send = te Je = sus tven = de Di =
scip = le og sag = de til dem: Gaar hen i den Bh, som lig = ger for e = der;

og strax skul = le I fin = de en A = sen = in = de bun = den
 og et Fol hos hen = de; ls = ser dem og fo = rer dem til mig.
 Og der = som no = gen ta = ler e = der no = get til, da si = ger,
 at Her = ren ha = ver dem be = hov, saa skal han strax frem=sen = de dem.
 Men det = te se = te alt sam = men, at det skul=de fuld=kom = mes,
 som er ta = let ved Profe = ten, som si = ger: Forkyn=der Bi = ons Datter:
3
 Se, din Kon = ge kom = mer til dig sagt=mo = dig og ri = den = de
 paa et A = sen og paa A = sen = in = dens Fol. Men Di = scip = le=
 ne gik hen og gjor = de, som De = sus be = fol dem, og de hen=
 te = de A = sen = in = den og Fol = let og lag = de de = res Klae = der paa dem,

og han sat = te sig der - paa. Men de fle = ste af Fol = ket bred-
te de = res Klæ = der paa Bej = en; an = dre hug = ge = de Gre = ne
af Træ = er = ne og strø = e = de dem paa Bej = en.

Men Fol = ket, som gif for = an og fulg = te, raab = te og sag = de:

*)

Ho = san = na den Da = vids Søn! vel = fig = net væ = re den, som
(lettere)

kom = mer i Her = rens Navn! Ho = san = na i det høj = e = ste!
(lettere.)

Præsten vender sig igjen mod Alteret, medens Messellæderne afføres ham, hvorefter han forlader Alteret.

Enhver Messe, med Undtagelse af „Gaber vor“ og Nadverens Indstiftelses-Ord, begynder altid med: „Herren være med eder!“ som messes vendt mod Menigheden, hvortil hører Svaret fra Koret (Menigheden): „Og med din Aand!“ Præsten vender sig derefter mod Alteret og messer Collecten. Enhver Collect (Bon) messes altid mod Alteret, hvorimod Epistel eller Lectie og Evangelium messes mod Menigheden; med andre Ord: enhver Hen-

*) Denne smukke Slutning findes i P. Chr. Kochs Messebog.

vendelse til Gud står med Ansigtet vendt mod Alteret, medens Henvendelsen til Menigheden står med Ansigtet vendt mod denne. Messen før Prædiken kan enten være Hel- eller Halvmesse, Helmesse kalbes den, naar baade Collect, Epistel (eller Lectien) messes; Halvmesse derimod, naar alene Collect og Epistel (eller Lectie) messes, hvilket sidste især finder Sted til Propräddiken i Hovedstadens Kirker og til Højmesse i Landsbykirker, dog saaledes, at naar der prædikes over Epistelen, messes Evangeliet. Hvor der kun er Halvmesse, forlader Præsten Alteret, efter at Collecten og Epistelen (eller Lectien) eller, i sidstnævnte Tilfælde, Evangeliet er messet.

Til Exempel og Øvelse fremførtes endnu følgende:

Epistelen paa fjerde Søndag i Advent.

(mod Menigheden)

E = pi = ste = len skri = ver St. Pau = lus, A - po = stel. Glæ = der e = der
 i Her = ren al = tid; at = ter si = ger jeg: Glæ = der e = der!

E = ders Sagtmo = dig = hed vor = de vit = ter = lig for al = le Men = ne = ster!

Her = ren er nær! Bæ = rer il = le be = kym = re = de for no = get,
 men i al = le Ting la = der e = ders Be = gjæ = rin = ger frem = fo = res for Gud

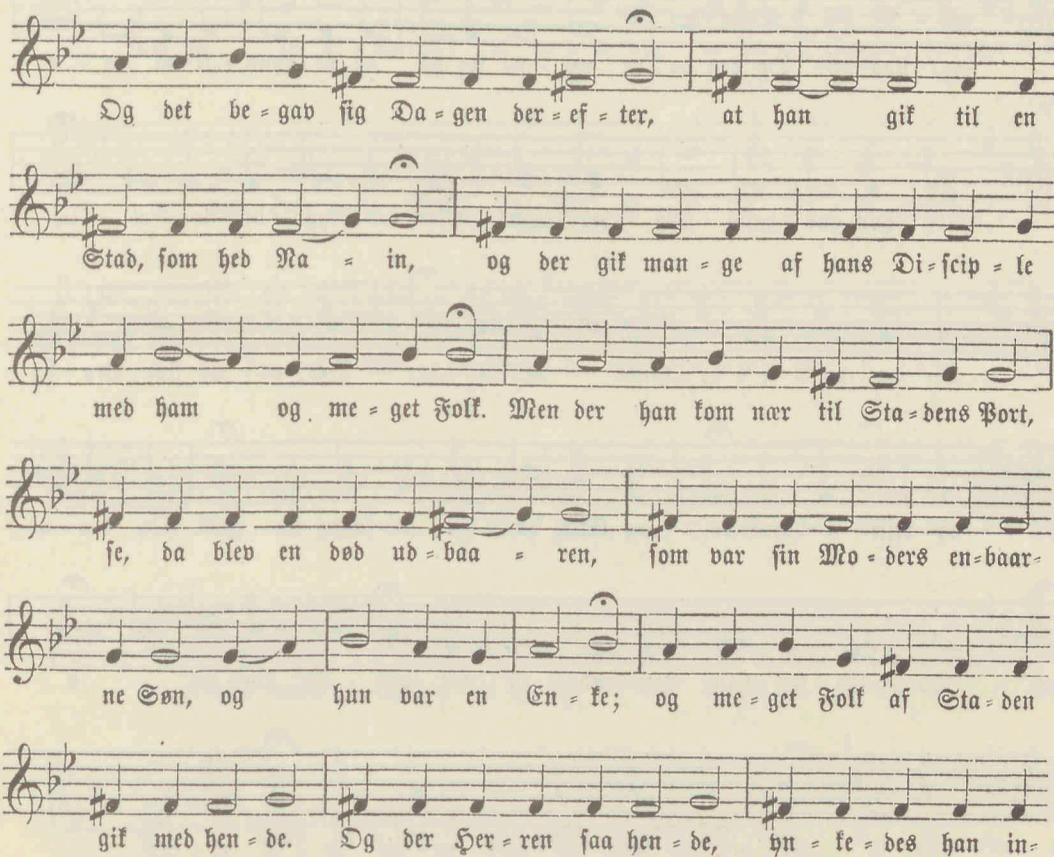
i Paa = kal = del = se og Bon med Tak = si = gel = se; og Guds Fred,
 som o = ver = gaar al For = stand, skal be = va = re e = ders Hjær = ter

Evangeliet paa sextende Søndag efter Trinitatis.

Koret svarer: „Gud være lovet for sit glædelige Budslab“, vide Pag. 5 og 6. Præsten vedbliver uden at vende sig:

der = li = gen o = ver hen = de, og sag = de til hen = de: Græd ik = ke!
 Og han traad = te til og rør = te ved Baa = ren (men de, som ba = re,
 sto = de stil = le) og han sag = de: Du un = ge Karl, jeg, si = ger
 dig, staa op! Og den do = de rej = ste sig op og be = ghnd = te at ta = le;
 og han gav hans Mo = der ham. Men en Frygt be = tog al = le,
 og de pri = se = de Gud og sag = de: Der er en stor Pro = fet
 op = rejst i = blandt os, og Gud ha = ver be = føgt fit Folk. Og den = ne
 Ta = le om ham kom ud i det gan = ske Ju = dæ = a
 og i alt det om = kring = lig = gen = de Land.

Collect paa 2den Paaskedag.

La = der os al = le be = de! Her = re Gud, him = mel = fse Fa = der,
 du, som aa = ben = ba = re = de din Søn for de to Di = scip = le,
 som gif til E = ma=us! vi be = de dig, at du vil for=me = delst dit Ord
 og din Hel = lig = Aand og = saa op = ly = se vo = re Hjær = ter,
 at vi fun = ne bli = ve stær = ke og sta = di = ge i Tro = en,
 og bli = ve hart ved dit Ord, gjer = ne ta = le der = om, og det flit =
 te = li = gen hand = le, paa det at, om vi end ef = ter Kri = sti Ex = em = pel
 stul = le li = de me = get ondt her paa Vor = den, vi dog fun = ne

ha = ve en vis Trost af dit Ord og be = hol = de den, ind = til
 vi bli = ve ef = ter det = te Liv op = vak = te til det e = vi = ge Liv,
 for = me = delst den sam = me din Søn, De = sum Kri = stum vor Her = re,
 som med dig le = ver og re = gje = rer i Hæl = lig = Aands E = nig = hed,
 een sand Gud, fra E = vig = hed og til E = vig = hed.

Koret:

A = men, A = men, A = men!

Lectie 2den Paaskedag.

Den hel = li = ge Rec = ti = e scri = ves i A = post = ler = nes Gjær = nin = ger.
 Men Pe = ter op = lod Mun = den og sag = de: Jeg be = fin = der i Sandhed,

at Gud an = ser ik = ke Per = so = ner; men hvo i=blandt al = le Folk,
 som ham fryg = ter og gjør Ret=fær = dig=hed, er ham be = ha = ge = lig.
 Hvad den Væ = re an=gaard, som han ud=fend = te til. Is = va = els Børn,
 der han lod forkyn = de Fred ved Je = sum Kri=stum (Han er al=les Her = re!)
 da vi = de I, hvad der er sket o = ver al Ju = dæ = a,
 og be = ghnd = te fra Ga = li = lø = a, ef = ter den Daab, som Bo =
 han = nes præ = di = ke = de: an = lan = gen = de* Je = sum af Ma = za = reth,
 hvor = le = des Gud sal = ve = de ham med den Hæ = lig=Aland; hvil = ken drog
 om = kring og gjor = de vel og hel = bre = de = de al = le,
 som va = re o = ver=vael = de = de af Djæ = ve = len; thi Gud var med ham.

Og vi e = re Bid = ner til alt det, som han ha = ver gjort
 i Is = der = nes Land og i Je = ru = sa = lem, hvil = ken de flo = ge
 i = hjel og hæng = te paa et Træ. Ham op = rej = ste Gud paa den
 tre = di = e Dag, og lod ham aa = ben = ba = res, ik = le for
 alt Fol = ket, men for de Bid=ner, som va = re for = ud be = stik = ke = de af Gud,
 for os, vi som aa = de og dræk med ham, ef = ter at han var op = stan = den
 fra de ds = de.

II.

Altertjenesten efter Prædiken.

Efter Prædiken synges en Salme, under hvilken Præsten går for Alteret og bliver, hvis der er Altermgang, der iført Messeklæderne. Naar Salmen er sunget, vender Præsten sig imod Communikanterne og opleser Intimationen til Alterens Sakramente efter Alterbogen, hvorefter han vender sig mod Alteret og mæsser:

Fader vor.

Vor Fader, du som et i Himmelne! Helligt
 vorde dit Navn! komme dit Rige! ske din Vilje,
 osam i Himmelnen, saaledes ogsaa paa Jord - den!
 Giv os i Dag vort daglige Brød, og forlad

os var Skyld, som ogsaa vi forlade vore
 Skyldnere! og led os ik-ke i Tristelse,
 men fra os fra det on-de; thi dit er Ri-get
 og Magten og Q-uen i E-vig-hed!

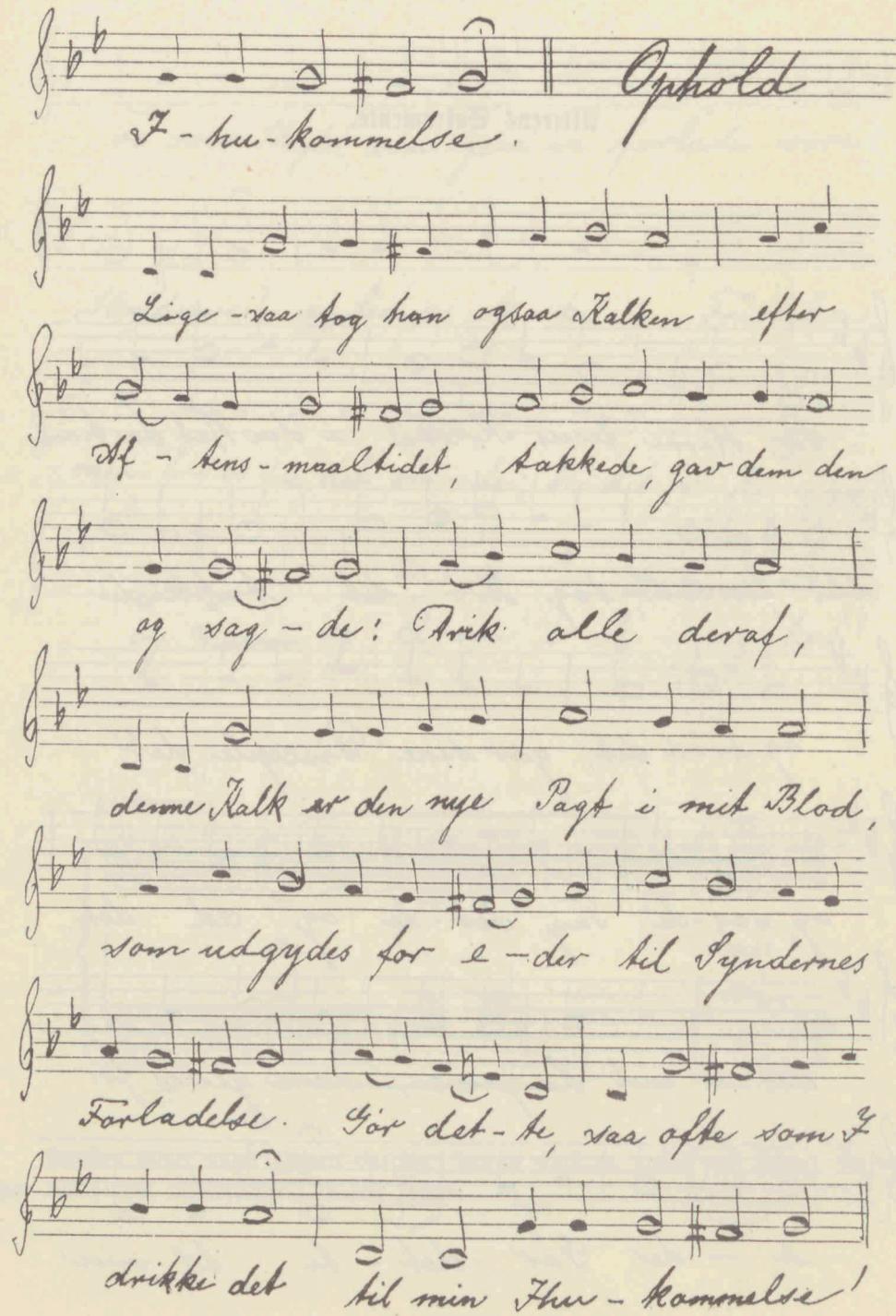
(4 Stemmer)

A = = = = men!

Præsten bliver under Svaret staaende i samme Stilling, altsaa mod Alteret, og messer derpaa Nadverens Indstiftelses-Ord som følger:

Alterens Sakramente.

Vor Herre Jesus Kristus, i den Nat, da han
 blev forraadt, tog Brod-det, takkede
 og brød det, gav sine Disciple det
 og sag-de: Tag det-be og æd det,
 det er mit Legeme, som gives for
 e-det Gør det-be til min

 A handwritten musical score for a single voice. The music is written in common time with a key signature of one flat. The vocal line consists of ten staves of music, each with a corresponding line of lyrics in Danish. The lyrics describe a scene where a character named Kalken is offered a drink of blood from a new page to atone for his sins.

Ophold
 I - hu - kommelose .

Lige - vaa tog han ogsaa Kalken efter
 Af - kins - maalheden, bakkede, gav dem den

og sag - de: Trik alle deraf,

denne alk er den nye Page i mit Blod,

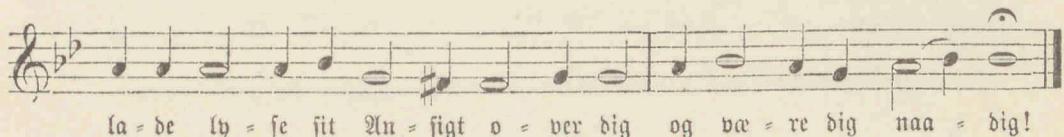
som udgydes for e - der til Syndernes

Forladelse. For det - ke, vaa offre som

drukke det til min Hu - kommelose !

Præsten vender sig mod Menigheden og mæsser

Blessignelsen.

Koret (se Pag. 3-4):

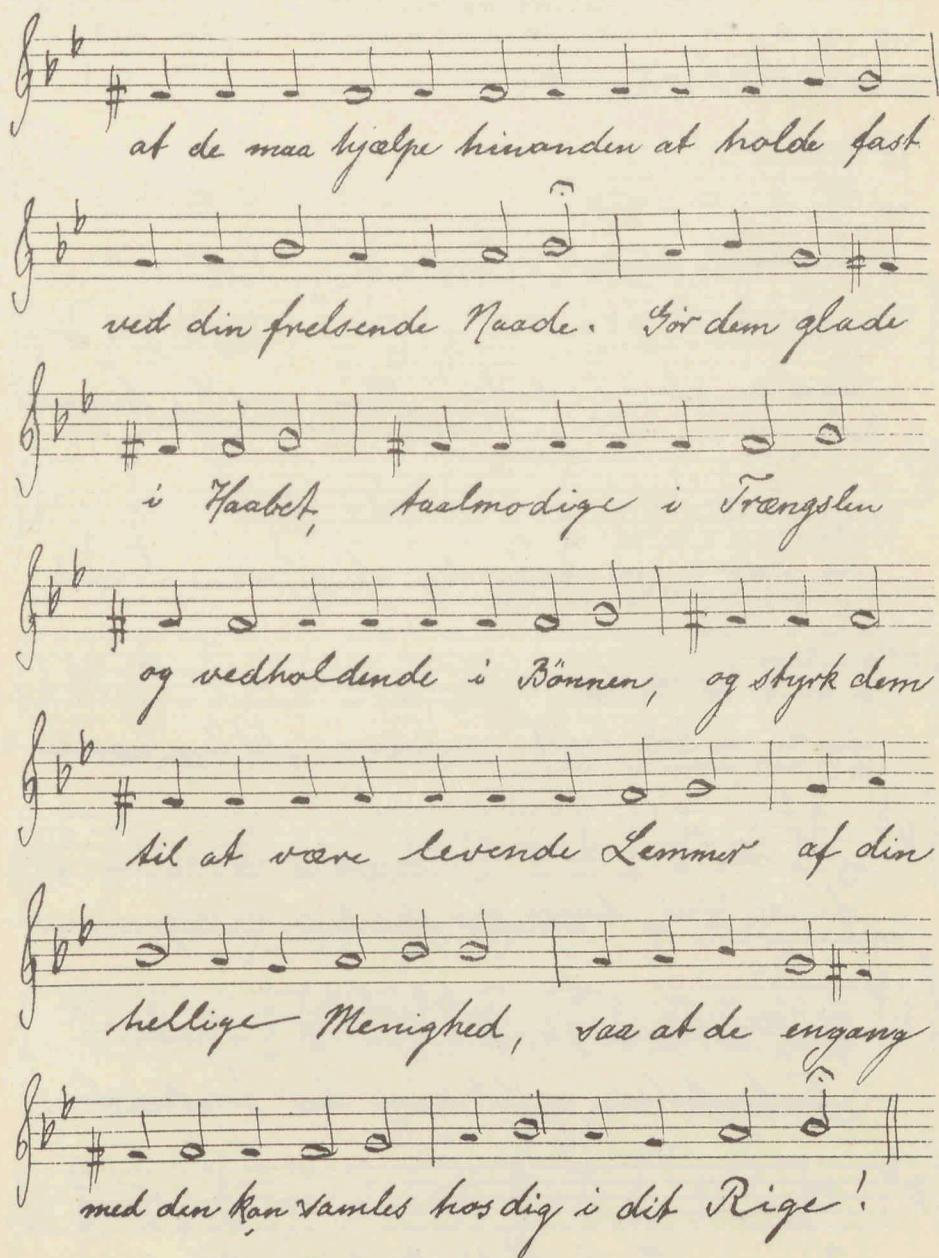
Efter Svaret vender Præsten sig igjen mod Alteret og lader sig afføre Messeklæderne. Efter at Slutningssalmen er sungen, knæler han igjen for Alteret, medens Bonnen efter Gudstjenesten løses i Korsdoren, og forslader derpaa Alteret.

Dersom ingen Altergang finder Sted, gaar Præsten alligevel efter Preddiken for Alteret, men bliver ikke ifort Messeklæderne, og mæsser Collecten om Ordet, umiddelbart før den sidste Salme synges.

Collect efter Brudevielse.

Præsten :

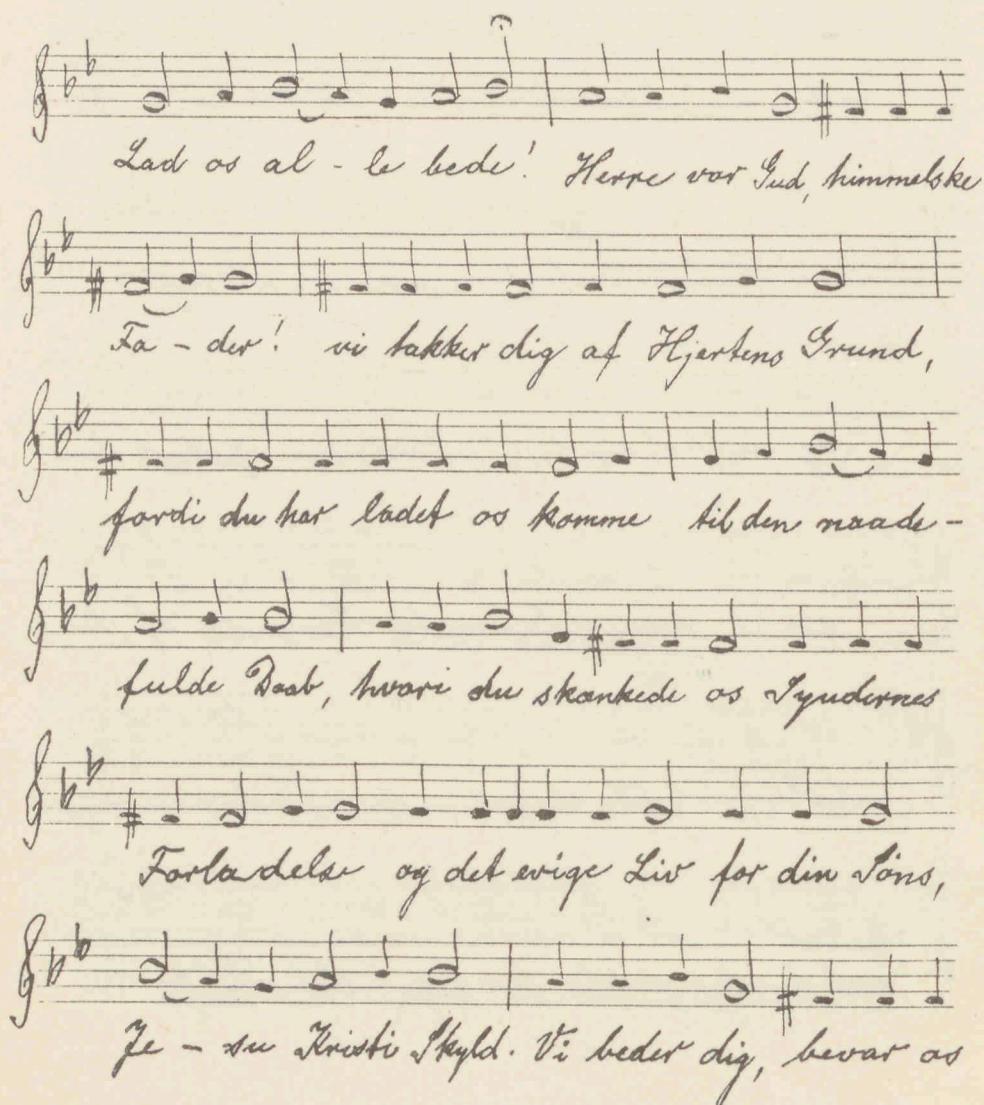
Lad os al - le bede! Vi takker dig, kære
 himmelske Fader, fordi du har indstiftet
 Ørke - skabet, og vi beder dig, at du vil
 bevare denne din Ordning og Velsignelse,
 urokket også i blandt os. Giv alle
 kristne Ørkefolk ved din Helligaand,

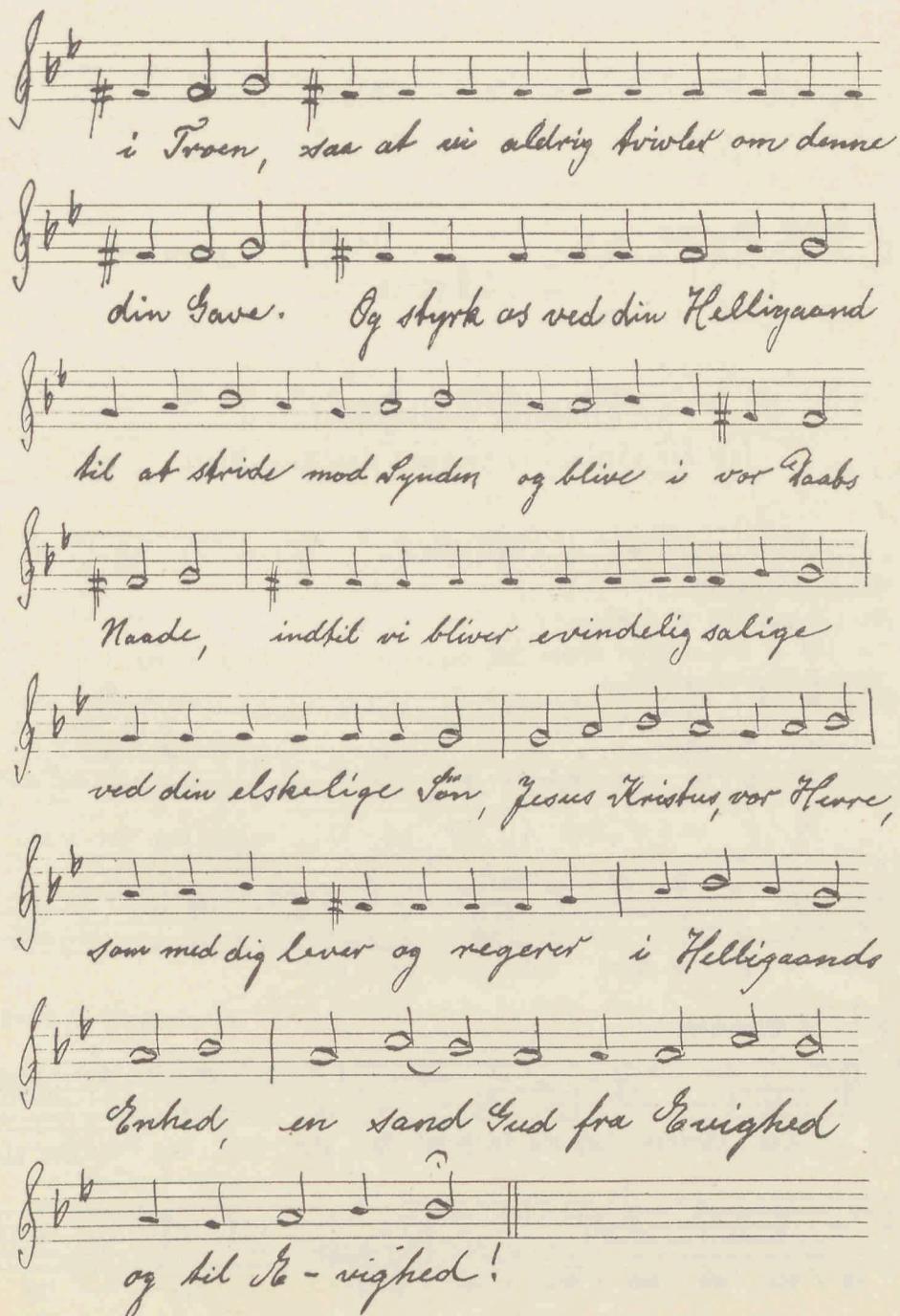

 at de maa hjælpe hinanden at holde fast
 ved din frølende Næde. For dem glade
 i Haabet, saalmodige i Trængseln
 og vedholdende i Bønnen, og styrk dem
 til at være levende Lemmer af din
 hellige Menighed, såa at de engang
 med den kan samles hos dig i dit Rige!

Collect ved Barnedaab.

Præsten:

Lad os al - le bede! Hørre vor Gud, himmelske
 Ta - der! vi takker dig af Hjertens Grund,
 fordi du har ladt os komme til den naade -
 fulde Daab, hvor i du skankede os Syudernes
 Fortrædelse og det evige Liv for din Søns,
 Je - su Kristi Skyld. Vi beder dig, bevar os

 i Troen, var alt vi aldrig friulet om denne
 din Gave. Og styrk os ved din Helligaand
 til at stridte mod Syden og blive i vor Fæbs
 Naade, indtil vi bliver evindeligt salige
 ved din elskelige Son, Jesus Kristus, vor Hører,
 som med dig lever og regerer i Helligaands
 Enhed, en sand Gud fra Enighed
 og til Re-vighed!

Tillæg.

Liturgisk-Gudstjeneste,
som den almindelig holdes i Vor Frue Kirke.

Juleaften.

Ingen Kørselning.

Præsten går for Alteret.

Nr. 161 af Salmebogen: Glade Jul, dejlige Jul. Orgelet præluderer i B.
Præsten (mod Menigheden):

J. P. E. Hartmann.

Organ music in C major, 2/4 time. The lyrics are:

G = re væ = re Gud i det høj = e! Fred paa Vor - den! i
Men = ne = ske = ne hans Bel = be = hag!

Koret (4 Stemmer):

Choir music in C major, 2/4 time. The lyrics are:

Din Pris, din Pris fra Him = lens Eng = le = hør gjen-
ly = der fra den frel = ste Jord!

Præsten (mod Alteret):

Dig, vor Gud og vor Her = res Je = su Kri = sti Fa = der, lov-

syn = ge vi en = dræg = te = lig med een Mund og een Tun = ge;

thi paa det vi ik = fe ssful = de for = ta = bes, men ha = ve det

e = vi = ge Liv, send = te du, da Ti = den var fuld = kom=men, din

Sa den enbaa=ne til Ver = den, i hvem vi ha=ve Naa=de o=ver

Naa = de, al Freds og al Sa = lig = heds Fyl = de.

Koret (4 Stemmer):

Os er i Dag en Frel = ser født! Hal = le = lu = ja, Hal le=

lu = ja!

Præsten:

D, saa an = nam = me vi dig og som vor Frel = ser og Sa = lig = gjø=

rer; for dit him = mel = ske Lys og din hel = li = ge Fred

vil = le vi aab = ne vo = re Hjær=ter og der be = re = de dig et

Tem = pel, hvor dit Navn kan vor = de pri = set med sand og

le = ven=de Trø og al Aan=dens Frugt til det e = vi = ge Liv.

Koret (4 Stemmer):

Lo = vet væ = re han, som kom = mer i Her = rens Navn! hej=

lo = vet, høj = lo = vet i E = vig = hed! o. f. v.

